

Fremmandamaðurin

Eg hevði ongantíð hitt hann áður, men hann líktist onkrum, sum eg helt meg hava sæð. Hann var í síðum gráum frakka, undir hatti við stórum skugga - heldur lurvugt klæddur. Hetta var eitt kvøldið í maj. Eg kom súkklandi niðan Hoydalsvegin. Komin niðan áráka portrið til Viðarlundina er hann bráðliga har. Um hann var komin út úr Viðarlundini, veit eg ikki. Hann helt leiðina niðaneftir eitt sindur smoykin. Haltaði eitt sindur á vinstru lið.

Hugsaði, eg skuldi steðga á og vita, hvaðar hann helt leiðina. Fór av súkkkluni og fonglaðist eitt sindur við ketuna, meðan eg skeitti eftir manninum. Men . . . . Hann var horvin. Hvar mundi hann vera farin? Kanska eftir gøtuni móti hvíldarheiminum? Myrkleitt var, so ikki sást, um nakar var har á gøtuni. Eg gjørði tí av at venda aftur og taka leiðina niðan tann vegin, tí tað skuldi ikki tykst so lægið. Komin yvir um brúnna og havi baksað súkkkluna ígjøgnum ferðsluforðingina, hoyri eg eins og skav millum greinarnar vinstrumegin. Illa við. Ivist um eg skal venda aftur og angri, at eg ikki helt leiðina fram eftir Hoydalsvegnum. Hví skuldi eg nú eisini vera so forvitin? Royni at manna meg upp og lati sum onki.

Leiði súkkkluna, tendri lyktina fyri at vera sæddur, um nú okkurt óvæntað skuldi hent og latist sum, at her gangi eg hvørt kvøld á veg til hús. Tori ikki at kveita til viks, tí tað kenni eg frá filmum og krimi-søgum, at um tú kemur fram á fólk í óerligum ørindum, so kanst tú sjálvur koma tær í vanda.

Komin niðan ímóti hvíldarheiminum Naina kenni eg meg eitt sindur betur til passar. Ljósini úr upphaldsstovuni kasta sítt skyn niður í túnið, og tað er eins og ein ongan hug hevur at halda leiðina fram yvir í myrkrið hinumegin bygningin.

Hvar mundi hann vera farin? Best at sleppa sær aftur á súkkkluna og pakka seg burtur hiðani, meðan tíð er og ikki ganga soleiðis og sneyta í myrkrinum.

Seti fótin á pedalin, maki mær ferð á súkkkluna og skal sveiggja høgra beinið upp um saðilin og - so pílar og skot kemur eitt rennandi út ímillum runnarnar og heldur beina leið tvøran av mínari kós. Ikki fái eg stýrt, og samanbrestinum slepst ikki undan. Súkkklan fer tvør, renir eftir liðini á hetta, ið er á vegnum, sum dettur fram eftir rommum og eg og súkkla oman á. Hetta er sami maðurin. Hann hevði ein pjøka í hondini, sum eg ikki minnst, at hann hevði í áðni.

Hann sigur okkurt, sum eg als ikki skilji - haldi meg hoyra, at tað líkist russiskum - og baksast við at sleppa aftur á føtur. Pjøkin er rullaður frá honum inn undir ein bonk, og skilligt er, at hann er altráur eftir at fáa fatur á honum. Hann er sundurfarin og okkurt gult stingur fram úr posakjaftinum.

Tvey av búfólkunum á hvíldarheiminum - tvær eldri konur - ið hövdu verið á bingo í Gunda-dalshöllini, vóru á veg aftur til hús. Sum tær nú nærkast hvíldarheiminum, hoyra tær rumbul niðri við parkeringsplássíð og onnur sker í róp:

"O, Jesus náði meg. Hvat er hetta? Slagsmál!! Onkur liggur á gøtuni, Malvina!"

"Hvat sigur tú? Er nakar komin til skaðis?"

Fremmandamaðurin brestist sansaleysur fyri at sleppa leysur og trívur eftir posanum. Eg veit ikki, um eg skal halda honum aftur, tí eg havi ikki sæð hann gera nakað óregluligt. Bara borið seg undarliga at. Fólk eru komin í vindeyguni á hvíldarheiminum, og náttavaktin kemur rennandi yvir til til okkum.

Í øllum ruðulleikanum sleppur fremmandamaðurin á føtur, trívur eftir hattinum, tekur posan undan beinkinum og heldur til beins yvir á Gundadalsvegin og leggur leiðina niðaneftir.

"Hvad er der i vejen her?" spyr fyrstøðukvinnan, sum er dansk.

"Denne mand er en forbryder - tror jeg. Han har helt sikkert ikke rent mel i posen!" stami eg fram úr mær. "Har du telefon?"

"Ja, jeg har en mobil. Skal jeg tilkalde politiet?" spyr fyrstøðukvinnan.

"Ja, det holder jeg!" svari eg knappur, taki súkkuluna og leggi aftan á manninum. Geri meg til at fara upp á súkkuluna, men óreinskusett - ketan er avfarin. Reni súkkuluna oman av vegnum móti bridge-húsinum og taki til beins niðaneftir. Eg hómi mannin í myrkrinum. Hann er komin áleiðis inngongdini við stóra fótbóltskylíð hjá býráðnum. Eg orki tíbetur væl at renna. Havi verið fastur fjallmaður í Norðradali, síðani eg var smádrongur og havi runnið marga ærina av. Men tað er nú ikki tað sama at renna her á asfalti og í myrkri.

Maðurin legði inn ígjøgnum portrið til stadionøkið og helt oman trappurnar - eg aftaná. Í tí hann fer upp trappurnar til skylíð, hoyri eg ljóðið frá lögreglubílinum, ið kemur niðan eftir R. C. Effersøesgøtu, snarar yvir á Gundadalsvegin og steðgar á niðri við gøtuna til hvíldarheimið. Heldur síðani leiðina fram niðan ímóti okkum blunkandi og ýlandi. Eg leypi niðan á vegin og veitri av almakt, fyri at fáa teir at steðga - og tað gera teir.

Tveir vælbygdur og ovurspentir lögreglumenn leypa úr bílinum og spyrja meg, hvønn veg, maðurin fór, og eg greiði frá, at eg hevði elt hann, til hann fór upp í stóra skylíð. Teir spyrja meg, um eg helt hann vera vápnaðan, men tað veit eg ikki at siga teimum.

Annar lögreglumaðurin fer aftur í bílin, og kemur aftur við einum walkie-talkie og tveimum lyktum, festir walkie-talkið í buksukvarðan og gevur hinum aðra lyktina. Algoystir fara teir rennandi oman trappurnar og yvir í skylíð, har teir byrja at lýsa ímillum stólarnar. Eg vági mær at smoyggja mær aftaná, fyri at síggja, hvussu leikur fer, men haldi meg í hóskandi frástoðu.

Sum teir nærkast innasta horni í ovasta rað, fer eitt krúpanði í myrkrinum oman ímillum stólarnar, smoyggir sær upp um rekkverkið og niður í túnið og heldur leiðina niðan ímóti ÍSF-húsinum. Eg skeri í gallróp:

"Hann fer niðaneftir!!"

Lögreglumenninir báðir leypa sjóleysir upp um stakittið og niðan í bøin aftaná neyðardýrinum sum knúgvandi sín posa heldur leiðina niðan ímóti ringvegnum.

Lögreglumenninir munnu hava sent boð eftir hjálp, tí tá ið fremmandamaðurin kemur niðan á vegin, er ein lögreglubilur har á vegnum, og triggir alváðnaðir politistar taka ímóti honum. Hann roynir at smoyggja sær undan, men teir eru ov mangir - og hund hava teir eisini.

Hann verður tikin á hondum og lagdur í hondjörn og trýstur inn á baksetrið í bilinum. Hinir fyrru lögreglumenninir eru nú eisini komnir niðan á vegin. Eg siggi teir tosa saman og peika oman í bøin. Eg havi hug at venda aftur og sleppa mær burtur, men teir veittra eftir mær og biðja meg koma niðan á vegin. Smoykin gangi eg niðan til teirra, men royni at sleppa undan at hyggja í eyguni á fremmandamanninum.

Eg fái boð um at koma við á støðina. Eg spyrji, um tað nú skal vera neyðugt, men tað siga teir, at tað er, tí tað eri eg, ið havi sent boð eftir teimum. Teir biðja meg fara við teimum báðum lögreglumonnunum, ið vóru fyrr á staðið, og eg fari so aftan á teimum oman ígjøgnum bøin yvir til bilin, ið stendur á parkeringsøkinum omanfyri skýlið.

Inni í bollanum melur fyri mær, hvat eg nú havi fløkt meg upp í. Hví havi eg boðsent lögregluni at taka henda mannin? Hvat hevur hann gjørt? Um nú alt bert er ein misskiljing, hvussu fari eg so at sleppa burtur úr hesum. Og súkklan! Hon liggur har við vegjaðaran.

Eg seti meg inn aftanfyri í lögreglubilinm, og so verður farið oman á lögreglustøðina í Jónas Broncksgøtu.

Ikki loysir seg at gera so nógv burtur úr tí, ið har hendir. Eg verið biðin um at seta meg úti á gongini, meðan teir tosa við tann loyndarfulla mannin. Løtu seinni verið eg biðin um at koma inn á somu skrivstovu.

Har situr maðurin í tí síða frakkanum. Hattin við stóra skugganum hevur hann á øðrum knænum og sær hann nú knapt so loyniligur út, sum tá ið eg fyrr um kvøldið sá hann uppi við Viðarlundina. Hann er berskøllutur og reyðdæmdur í andlitið. Eg nikki heldur foyur og sigi gott kvøld. Hann nikkar og heils-ar aftur.

Lögregluovastin biður meg seta meg, og eg sessist nakað frá manninum.

Eg verið so spurdur, hvat eg havi sæð, og eg greiði frá so væl, sum eg dugi um tað, ið eg havi upplivað.

Síðani biðja teir mannin siga sína søgu, ið er henda:

"Je hevði verið á bingo í Gundadalshøllini og hevði vunnið eina so fitta dukku við so vøkrum gulum hári. Je fekk ein posa at hava hana í. Je skuldi so eitt ørindi oman í býin, men je tímdi ikki at dragsa dukkuna við mer og legði hana tí ímillum trøini omanfyri hvíldarheimið. Á vegnum niðan aftur skuldi je so fara eftir dukkuni. Tá ið je havi tikið pakkan við dukkuni, kemur ein súkkla og renur á mje, so je detti um koll, og tá je skal reisa mje aftur, verið je hildin. Je eri ikki vanur at ganga í býnum í Havn, og gjørdist je tí bangin og tók til beins so skjótt, sum je fekk slitið mje leysan frá búrkroppinum. Tí skilji je ikki, at politiið hevur tikið mje. Tygur skuldu tikið hann, meini je!!"

Eg var ikki sørt illa við. Tað vísti seg, at hetta var ein gamal drongur úr Sumba, ið var og ferðaðist í Havn - eitt friðarfólk, sum ikki kundi hugsað sær at gjørt hønu halta.

Eg slapp við einari ávaring frá lögregluni, sum bjóðaði sær at koyra meg niðan aftur, men eg bar meg undan. Var illa við og helt, at eg saktans kundi ganga. Eg hevði tørv á at summa meg, so byttisliga eg hevði borið meg at.

Og so var tað súkklan, sum eg hevði slept við vegjaðaran. Henni mátti eg so fara eftir á vegnum og fáa ketuna upp á, so at eg kundi súkkla til hús. Eg helt meg minnast, hvar eg hevði slept henni, men tá ið eg kom á staðið, var ongin súkkla.

© Árni Jacobsen 2000. All rights reserved.

Tað er strangliga banna at nýta tekstin, ella partar av honum, uttan at høvundan loyvi.